

GLUMIŠTE 0011998

KAZALIŠTE	PRIJAVLJENO	ODOBRENO	ŠIFRA																																																																																																																																						
ADRESA																																																																																																																																									
GRAD																																																																																																																																									
ŽUPANIJA																																																																																																																																									
TEL / FAX																																																																																																																																									
		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">PRAIZVEDBA</th> <th colspan="3">REPRIZE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>I</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>I</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>3</td><td>5</td><td></td><td>1</td><td>3</td><td>5</td></tr> <tr><td>II</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>II</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>4</td><td>6</td><td>III</td><td>2</td><td>4</td><td>6</td></tr> <tr><td>IV</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>IV</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>5</td><td>7</td><td>V</td><td>3</td><td>5</td><td>7</td></tr> <tr><td>V</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>VI</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>4</td><td>6</td><td>8</td><td>VII</td><td>4</td><td>6</td><td>8</td></tr> <tr><td>VII</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>VIII</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td>5</td><td>7</td><td>9</td><td>VIII</td><td>5</td><td>7</td><td>9</td></tr> <tr><td>VIII</td><td>0</td><td>1</td><td>3</td><td>IX</td><td>0</td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td>6</td><td>8</td><td>0</td><td>X</td><td>6</td><td>8</td><td>0</td></tr> <tr><td>X</td><td>0</td><td>1</td><td>3</td><td>XI</td><td>0</td><td>1</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td>7</td><td>9</td><td>1</td><td>XII</td><td>7</td><td>9</td><td>1</td></tr> <tr><td>XI</td><td>0</td><td>2</td><td></td><td></td><td>0</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>XII</td><td>8</td><td>0</td><td></td><td></td><td>8</td><td>0</td><td></td></tr> </tbody> </table>		PRAIZVEDBA			REPRIZE			I	0	1	2	I	0	1	2		1	3	5		1	3	5	II	0	1	2	II	0	1	2		2	4	6	III	2	4	6	IV	0	1	2	IV	0	1	2		3	5	7	V	3	5	7	V	0	1	2	VI	0	1	2		4	6	8	VII	4	6	8	VII	0	1	2	VIII	0	1	2		5	7	9	VIII	5	7	9	VIII	0	1	3	IX	0	1	3		6	8	0	X	6	8	0	X	0	1	3	XI	0	1	3		7	9	1	XII	7	9	1	XI	0	2			0	2		XII	8	0			8	0	
PRAIZVEDBA			REPRIZE																																																																																																																																						
I	0	1	2	I	0	1	2																																																																																																																																		
	1	3	5		1	3	5																																																																																																																																		
II	0	1	2	II	0	1	2																																																																																																																																		
	2	4	6	III	2	4	6																																																																																																																																		
IV	0	1	2	IV	0	1	2																																																																																																																																		
	3	5	7	V	3	5	7																																																																																																																																		
V	0	1	2	VI	0	1	2																																																																																																																																		
	4	6	8	VII	4	6	8																																																																																																																																		
VII	0	1	2	VIII	0	1	2																																																																																																																																		
	5	7	9	VIII	5	7	9																																																																																																																																		
VIII	0	1	3	IX	0	1	3																																																																																																																																		
	6	8	0	X	6	8	0																																																																																																																																		
X	0	1	3	XI	0	1	3																																																																																																																																		
	7	9	1	XII	7	9	1																																																																																																																																		
XI	0	2			0	2																																																																																																																																			
XII	8	0			8	0																																																																																																																																			
G 0011998 D01																																																																																																																																									
(::)	A	BILJEŠKE																																																																																																																																							
	B	- PA -																																																																																																																																							
	C	- BOLJE -																																																																																																																																							
	D	- NEKA -																																																																																																																																							
	E	- NEKA -																																																																																																																																							
	F	- NEKA -																																																																																																																																							
001	G	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p> <p>- NEKA -</p> <p>- NEKA -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
	H	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
	I	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
	J	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
002	K	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
	L	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
	M	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							
	N	<p>- PA -</p> <p>- BOLJE -</p> <p>- NEKA -</p>																																																																																																																																							

NASLOV	TEHNIČKO VODSTVO
AUTOR	SAVJETNIK ZA TEHNIKU
PREVODITELJ	MAJSTORI POZORNICE
REDATELJ	RASVJETA
DRAMATURG	MAJSTORI TONA
SCENOGRAF	TONSKI TEHNIČARI
KOSTIMOGRAF	SCENSKA TEHNIKA
SKLADATELJ	MAJSTORI ŠMINKE
ASISTENT REŽIJE	VLASULJARI
ASISTENT DRAMATURGIJE	IZRADA MASKI
ASISTENT SCENOGRAFIJE	IZRADA KOSTIMA
ASISTENT KOSTIMOGRAFIJE	IZRADA DEKORA
SCENSKI POKRET	FOTOGRAFI
OBLIKOVATELJ SVJETLA	KIPARSKI RADOVI
JEZIČNI SAVJETNIK	SLIKARSKI RADOVI
CENZOR	REKVIZITERI
GLUMCI	GARDEROBLJERI
	ASISTENTI
	OSTALI

NA KRAJEVIMA STOLJEĆA

DUBRAVKA VRGOČ

Traži se da junak i junakinja budu scenski efektni. Ali u životu se ljudi ne ubijaju, ne vješaju, ne izjavljuju ljubav svakog trenutka. I ne govore neprestano patetične stvari. Oni jedu, piju, vuku se, govore gluposti. Treba napisati takav komad u kojem bi ljudi dolazili, odlazili, ručali, pričali o vremenu, kartali se... onako kako se to dogada u životu. Tako je pisao Anton Pavlović Čehov 90-ih godina 19. stoljeća osjećajući senzibilitet vremena umornog od velikih i važnih tema, nesigurnog pred nadolazećom smjenom epoha i ranjivog od zbroja osobnih tragedija u osamljenosti neispunjениh žudnji.

Sto godina kasnije, pred krajem 20. stoljeća, ista se pitanja nameću zbumjenom vremenu i isti se odgovori još uvijek ne nalaze. Čini se da razvojem tehnologije nije ponuden oslonac, da se povijesne nade ni ovaj put nisu ostvarile, da brojni stilovi ili post-stilovi nisu uspjeli poništiti one tajne što izazivaju strah od mogućeg suočenja s beznađem te da je posve neizvjesno ili nerazumno tražiti utočište u nekoj skoroj budućnosti. Na tragovima slične nemoći povezuju se krajevi dvaju stoljeća, premještajući s jednog na drugo mjesto istu poniznost pred opsivnim problemima što nas još

uvijek muče, nerješivim upitima za one koji su pokušavali razumjeti ili tumačiti život negdje na koncu 1890-ih godina. "Nakon zagrebačke premijere *Višnjika* proveo sam s Petrom Brečićem cijeli dan razgovarajući o Čehovu u jednom od onih zabitnih zagrebačkih dvorišta koje je on obožavao. Zaključili smo tada da se Čehov kao vampir pojavljuje na kraju stoljeća ili onda kada je stoljeće u krizi", izjavio je Paolo Magelli u jednom intervjuu, nekoliko dana prije premijere *Ujaka Vanje i Tri sestre*. Kao kroničar jednog nesređenog vremena i sudbina životnih epizodista naseljenih u svijetu bez središta, bez odgoda i najava, Čehov je zabilježio trenutak ruske stvarnosti u pustosi provincijskih imanja. Naknadne su interpretacije odčitavanja u njegovim dramama prazno mjesto smisla, razorenim motivi pod pritiskom posljednjih pitanja i ljubavi, potrošeni rokovi, nemogućnost snalaženja, zbilja u kojoj se naizgled ništa ne događa... Kazališni su teoretičari posljednjih stotinu godina na tisućama stranica manje više uspješno mjerili sposobnost podnošenja patnje Čehovljevih junaka. Iz perspektive kaotičnih 90-ih godina 20. stoljeća čini se da se ništa bitno od Čehova do danas ipak nije promijenilo. Stoga i ne čudi da je njegov rukopis toliko privlačan europskim redateljima s umornog kraja našeg stoljeća.

Peter Zadek postavio je u Beču početkom 1996. Čehovljev *Višnjik*, a zatim je isti tekst nekoliko mjeseci kasnije uprizorio u Berliner Ensemble. Nakon što je prikazana pred sam kraj prošle godine u programu pariškoga Jesenskog festivala, ta je predstava proglašena jednim od vrhunaca europskog kazališta u posljednjem desetljeću. "Nikada *Višnjik* nije bio tako miran kao u očima Petera Zadeka", bilježi kritičar Le Mondea, drugi pak primjećuje da se u predstavu izravno upisuje Zadekova biografija i da upravo ti tragovi njegove životne povijesti što se isprepliću s potrošenim sudbinama junaka neke bivše drame na imanju Ljubov Andrejevne čine izvedbu još zanimljivijom. Bez ideoloških pozicija, nasilnih redateljskih ispravnosti i potrebe za

jasnoćom nekog mogućeg svjetonazora, Zadekov *Višnjik* govori o žudnji za onim što ne možemo posjedovati, poput skloništa od stvarnosti, u sigurnosti neizbjegnog kraja. "Sve se nastavlja otprilike tamo gdje je bilo na početku. Samo su stvari postale izvjesne i osobe bez iluzija. Ni čuveni daleki zvuk, kao da dolazi s neba, zvuk puknute strune, umirući, tužan ovdje nije iskorišten za poetske ili metafizičke ekskurze, kao što je to, primjerice, bio slučaj u postavci Giorgia Strehlera. Taj zvuk svi čuju, no nitko na to ne obraća pažnju, kao što će na kraju odzvanjati u prazno sjekira što ruši stabla višnjika", pisao je Zlatko Wurzberg nakon pariške izvedbe berlinskoga *Višnjika*.

Još jedan *Višnjik* pamti europska publika. Peter Stein postavio ga je prvi put 1995. godine u programu Salzburškog festivala, a potom je prikazivan na pozornicama mnogih europskih kazališta. Slabost smjene stoljeća i bezvoljnost aristokrata nenaviklih na promjene u samoći nerazumne patnje izaziva nelagodu koja sa stranica jedine Čehovljeve komedije, u Steinovoj režiji, prelazi na pozornicu te u gledalište. Osluškivanje vremena i njegovo upisanje u scenske prizore odgovara očekivanjima publike, nostalgija je trenutačno najsigurnije utočište, povijesni subjekt postao je napokon subjektom bez svoje povijesti, ideološke perspektive čine se zauvijek izgubljenima, klasični se antagonizam ne uspostavlja više u sudaru dvaju realiteta, a drama se ponovno odčitava u inerciji životarenja, a ne u naponima herojskih odluka. Steinov je *Višnjik* predstava kraja jedne povijesti kao što je to i njegov *Ujak Vanja* kojeg su prošle godine i gledatelji i kritičari ispratili najvećim pohvalama u programu Edinburškog festivala.

Za Paola Magellija Čehov je "pisac egzistencijalnih pitanja", a *Ujak Vanja* je "teorem u kojem se govori o tome kako se bez ljubavi ne može živjeti, a ljubavi nigdje nema". Na produženu bijelu pozornicu Zagrebačkoga kazališta mladih, omedenu u pozadini biljkama što predočavaju vrt u kojem se na početku predstave odmara Marija

NADA SUBOTIĆ, ANJA ŠOVAGOVIĆ-DESPOT, FILIP NOLA I ZLATKO VITEZ
FOTOGRAFIJA: SANDRA VITALJIĆ

Vasiljevna i stara dadilja, postavljena je velika ljljačka. To je mjesto na kojem će Astrov pokušati poljubiti Jelenu Andrejevnu i s kojeg će Seberjakov objaviti da prodaje imanje. Promašenost njihovih sudbina Čehov opravdava "epohom, klimom, prostorom...", Magelli ih prepušta ciničnom podsmijehu koji odgovara senzibilitetu naše epohe.

Ujak Vanja osvaja gledatelje pričom o ljubavi u predstavi sastavljenoj od otklonila, prijevoja, raskoraka, preraspore-

đivanja, rasutosti i sabiranja. U svakom se njezinom prizoru prepoznaje očajna potreba za ljubavlju, kao razdvajanje, poput ponora koji ne nudi mogućnost prijenosa, u prizivanju želje i nemogućnosti njezine realizacije. Ljubav bez odjeka poništava svaki motiv i mogućnost uspostavljanja ikakvih ciljeva, prigušenu težnju prema Drugome koji će zauvijek ostati dalek i neuhvatljiv, u znaku zbroja osobnih tragedija što u konačnici ispisuju historiju, no ovaj

put, bez ideološkog označitelja. U rascjepu između svijeta i svijesti Čehovljevih junaka protiču scenske slike Magelljeva *Ujaka Vanje* u kojem se tek kroz smijeh prepoznaje gubitak u predavanju nesnošljivoj žudnji i u njezinoj nestvarenosti. Zamišljanje nekog boljeg ili drugog života ovdje vodi u tragediju i to onu koja, upravo zbog izostanka "važnih" tema i "suvislih" razloga, zadržava komične predznake. Svaki se dogadaj, koji bi možda promijenio sud-

VANJA DRACH I ANJA ŠOVAGOVIĆ-DESPOT
FOTOGRAFIJA: SANDRA VITALJIĆ

bine nesabranih likova, događa poput usputne epizode, pred tudim očima, u žurbi, slučajno, pred odlazak, u krivo vrijeme, na pogrešnom mjestu, iz nelagode... Realne neprilike poništavaju u Magellijevoj predstavi mogućnost bilo kakve artikulacije smisla, u izbjegavanju izravne namjere izmiču i izravna pitanja, ona što opterećuju gledatelje zbog svoje pojednostavljenosti i odveć jasnih ciljeva. Preostaje naposljetku nizanje slika na onoj zakriviljenoj liniji koja neumoljivo vodi u ništa.

Nakon velikih melodramskih i patetičnih scena što prolaze gotovo

neprimjećeno, beznačajni dogadaji, po Čehovljevim naputcima, zauzimaju u ovoj predstavi mnogo više mjesta i odvraćaju pažnju od drame čiji je model već odavno razoren. Povišeni tonovi, ironične upadice, histeričan smijeh, usputne olakšice... prate scenske prizore, od kojih su neki, poput oproštaja Jelene Andrejevne s Astrovim, ludila Ivana Petrovića Vojnickog i prepirke Jelene Andrejevne sa Sonjom, antologijske. Paolo Magelli i dramaturg Željka Udovičić prepoznaju u Čehovljevu pismu slabosti njegova vremena, društva, prostora, nezaštićenih osoba i

prenose ih u ovaj trenutak naše razložljene stvarnosti.

Na pitanje pogađa li Čehov senzibilitet ovog prostora i našeg vremena? Magelli odgovara: "Mislim da će on pogadati sljedećih 200, 300, a možda i 1000 godina sve prostore", no i neurotična površnost svijeta koji ne ostavlja više prazno mjesto ni za osobe, ni za kolektivne drame, upisuje se izravno u predstavu Zagrebačkoga kazališta mladih, na nestalnoj crti što će uskoro razdvojiti dva stoljeća. Naizgled dvije krajnosti što zamjenjuju mjesta u predstavi koja osvaja smijehom i tišinom, želeći biti

zapamćena po lačoci u kojoj se uvijek otkrivaju ona posljednja pita-nja pod pritiskom "otrcanih" zbivanja. A Zlatko Vitez, igrom koja sama sebe ponistiava, u autoironičnim odmacima, održava predstavu na rubovima tragikomičnih prijevoja, sa strašcu rezigniranog gubitnika prevodeći potisnutu ili skrivanu energiju Vojnickoga u neurotičnost nekoga drugog, novog Vanje. U rastrganom senzibilitetu nagoviještene i neispunjene realnosti odlično se snalaze i Katarina Bistrović Darvaš, Vanja Drach, Anja Šovagović Despot, Nada Subotić, Filip Nola, Zdenka Marunčić, Branko Supek i Kristijan Ugrina.

Da bismo odgovorili na pitanje - zašto je *Ujak Vanja* privukao jednakom snagom i publiku i kritičare te zbog čega se Peter Stein, Peter Zadek, Paolo Magelli i još mnogi redatelji posljednjih godina bave Čehovljevim dramama, trebamo prihvati podudarnost krajeva stoljeća, u neizvjesnosti koja premiješta sve moguće okomice i čini nas jednako ranjivima kao što su to bili i Čehovljevi dramski gubitnici. I dok se sigurno osjećamo u smijehu kojim ispraćamo ludilo neuzvraćene ljubavi u slučaju Ivana Petrovića Vojnickoga, preostaje vrijeme nakon predstave u kojem ćemo se pitati koliko se zapravo razlikujemo od scenskih protagonisti.

Namjerno oštećujući smisao i promašujući strogo uređene motive nekog odavno već mrtvog teatra, Magelli je ispisao na sceni nadahnutim redateljskim rukopisom najatraktivniji dogadjaj u protekloj kazališnoj sezoni.

PAOLO MAGELLI

Ujak Vanja gruba je alegorija ovog vremena koje funkcioniра kao upitnik - zbog čega uopće živjeti i je li život kao igra vrijedan svih naših patnji? Živimo u anonimnom vremenu u kojem ništa nije definirano, nalazimo se usred oceana i nema zemlje na pomolu. Oko nas je tamna noć kojoj se ne vidi kraj. A Vanja je izoliran na svom imanju, daleko od svijeta, ima vremena za osluškivanje i razumijevanje svijeta bez vrijednosti. Ovo mi stoljeće izgleda kao putovanje

od Musilova "Čovjeka vez vrijednosti" do svijeta bez vrijednosti. I tako stigli smo do njegova kraja.

Sjećam se da sam kao dijete gledao *Ujaka Vanju* s Paolom Stopom, u Viscontijevu režiji, i danas mi se čini, kada razmišljam o fragmentima te predstave, da je taj *Ujak Vanja* imao neku nadu da se svijet ipak može mijenjati. Sjećam se potom one divne Nekrošiusove predstave u kojoj su svjetlucale refleksije prošlosti poput putovanja u neke stare duše, s nostalgijom za nečim što je nepovratno, u fragmentima nekih izgubljenih ljubavi, etike, morala, mirisa... Naš *Ujak Vanja* nastoji objasniti sadašnje stanje duha, u želji da bude okrenut prema naprijed, a ne unazad, u smislu vremena u kojem živimo i koje će naići. To nam ljudi najviše i zamjeraju, ističući kako u našoj predstavi nema Čehovljanske reminiscencije. Za mene je Čehov bio hladni dijagnostičar vremena koje će naići. Dok sam radio *Ujaka Vanju* neprestano sam čitao "Paviljon 6".

Vanja je čovjek u godinama u kojima se i ja nalazim. Zna da je promašio ljubav, da je talent izgubio, da je vrijeme loše potrošio i polako stiže do saznanja da svijet oko njega ne postoji, da je to jedna apstraktna ideja na koju možeš samo uzvratiti tišinom, a u osluškivanju te tišine sve počinje i završava. Ne uspijевam konkretnizirati budućnost svijeta, ali u filozofskom, moralnom, ljubavnom i egzistencijalnom smislu ne vidim nikakav napredak. Kada čovjek ima vremena sjesti sa Sonjom i skupljati račune, on primjećuje da brojke ne štimaju, pa ako ne štima ljubav, zašto bi štimala matematika? Čehov je genijalan pisac, njega je lijepo slušati.

Kao relevantan ujak Vanja, Zlatko Vitez nosi u sebi tu komičnu tragediju čovjeka koji se pravi da je umoran. Posao što sam ga započeo s ansamblom Zagrebačkog kazališta mlađih je posao koji bi trebalo razvijati, priča koja je zaslужila dodatak, a naši su kazališni uvjeti nažlost postali takvi da je već i ovako teško raditi, jer se od novca u kazalištu ne može živjeti. Trebali bismo se boriti za više vremena, za zajednički

život, za prostor..., a mi te mogućnosti nemamo ili ih imamo sve manje i manje. Kada se uđe u kontinent zvan Čehov, u njemu bi se s ekipom moralo ostati nekoliko godina. Mi smo tek interesantno načeli jednu temu, a sada bi trebalo nastaviti "pisati". Međutim, tu već ulaze neki drugi faktori u igru, postavlja se pitanje o položaju u kojem se kazalište nalazi u ovoj zemlji, a ni u Europi mi se ne čini bolje.

ZLATKO VITEZ

Prije nekoliko godina Magelli mi je rekao da ćemo suradivati na jednom tekstu i mislio sam pritom na Čehova, na bilo koju njegovu dramu. U međuvremenu mi se dogodio ministarski mandat, Magelli je režirao *Višnjik*, pa smo zajedno došli do *Ujaka Vanje*. Činilo mi se nekako da mi u mojim zrelim glumačkim godinama nedostaje veliki tekst. Bavio sam se uglavnom domaćim autorima u "Histriionima", od oživljavanja dramske baštine do predstavljanja mlađih hrvatskih pisaca.

Kao student čitao sam Čehova i bio sam impresioniran njime. Jednom sam, godine 1973., igrao u *Platonovu*, no nekako se dogodilo da slučajem nisam uspio odigrati ništa od tog velikog pisca - kad je Kunčević radio *Ivanova*, bio sam u vojsci, kada je pripremao *Tri sestre*, nisam bio u kazalištu, Kosta Spaić zvao me je 1975. da odigram *Trepljova* u *Galebu*, ali tada nisam želio otići iz "Gavelle"... Poslije nikada više nisam imao prilike igrati u Čehovljevoj drami, i vjerojatno je ta moja želja eksplodirala u ulozi ujaka Vanje.

Ne volim glumiti, ako nemam neki drugi razlog, ako si ne uspijem odgovoriti na pitanje - čemu to? Činilo mi se da Čehov danas, na kraju stoljeća, sjajno može progovoriti o našim sudbinama, o našoj osamljenosti, čekanju, o našem gledanju u vlastitu nutrinu, o tim vulkanima koji bi u svakom trenutku mogli eksplodirati. *Ujak Vanja* globalna je metafora svijeta na zalazu, koji se traži, batrga, nezadovoljan sa svojom pozicijom, izgubljen u tom makrosvemiru.

Glumci često igraju tekstove koji ih ne

zadovoljavaju, a ja sam ovdje imao sam sreću igrati ulogu koja me je obogatila. Kroz tu ulogu, na tragu tragikomičnosti, progovorio sam o sebi, ali nisam pri tom narušio Čehova, nisam napravio nikakav masakr. Vanja je Hamlet zrelih godina u svijetu 19. ili kraja 20. stoljeća. To je uloga koju glumac želi igrati u zrelim godinama, kao što je u mladosti želio igrati Hamleta.

Magelli je redatelj koji ima ogromnu energiju i predan je poslu, time me je kupio, a kupio sam i ja njega. Za glumca nije lako prebacivati se u razne uloge. Treba se, naime, iz uloge savjetnika prebaciti u neku drugu ulogu. Paolo je radio koncentrirano u kratkim razdobljima, tako da glumci moraju imati i želju i biti itekako spremni da bi to odradili. Bilo je zgodnih anegdota tijekom pokusa na temu kako jedan HDZ-ovac može raditi s liberalom.... Čudno je to, u svakom intervjuu pitaju Magellija kako je bilo raditi sa Zlatkom Vitezom, kao da sam neki manjak, nastran čovjek.

Rekao sam Paolu na početku pokusa, znajući za njegove ekstravagantne sklonosti u kazalištu: "Ja ne znam te krefeke, znam samo glumiti." Rekao je tada: "Najviše od svih pisaca volim Čehova i mrzim ga gledati u kazalištu. Kad glumci plaču, ja se u publici smijem". Čini mi se da je ključ igranja Čehova u iskrenosti, u vlastitom iskustvu, našim znanjima... Magelli je tražio da u sebi nađemo motiv za iskrenost, a naš je glumački zadatak da lažemo. Zato nas je stavio pred publiku. Igramo bez rampe, ništa više ne možemo skriti. U tom zajedništvu s publikom osjećamo kako ona s nama diše.

ODJECI IZ TISKA - "UJAK VANJA"

...Magellijevo iščitavanje Čehova prerasata u teatar pomno doziranog nizanja maštovitih, atraktivnih i nerijetko duhovitih scenskih rješenja, teatar simplificiranog, ali transparentnog znakovlja i teatar odustajanja. Prvo je zalog gledljivosti predstave (atraktivnijeg Čehova još nisam stigao vidjeti), drugo šlagvort naknadnim eseističkim propitivanjima, treće jedan od ključnih usmje-

ritelja glumačke igre, ali i najsnažniji čehovljanski argument predstave. Slijedeći autorovu poetiku, Magelli sve stvari dovodi do ruba, do dramaturški preuranjene točke prijelaza koja znači promjenu odnosa, situacije, života. Rubikon je to koji se ne prelazi, sve do njega sloboda interpretacije je neograničena...

Hrvoje Ivanković
Teatar odustajanja,
Slobodna Dalmacija

...Toplina, životnost, inteligentna tuga i sućutni humor, lakoća i jednostavnost, udruženi s visokoestetiziranim stilizacijom vizualnoga, te vrlo čitak autorski rukopis, osnova su Magellijevo čitanja Čehova. Tanku nit između realistične motivacije i stilizacije temelj je redateljevog pristupanja Čehovu. Osobitost je rezultat htijenja, a ono je živa komunikacija s gledateljem. Magelli gledatelju nudi prije svega emocije, potom igru, vizualno atraktivnu i dekorativnu sliku, ali i uvjerljivu i životnu dramsku situaciju. Ni u jednom trenutku ne teži naturalističnosti, nego traga za teatralizacijom, razigranošću i infantilnostima koje su već upisane u Čehovljeve dijaloge i dramske situacije...

Nives Madunić
Tužno, smiješno, uvredljivo,
Tjednik, 22.3.1997.

Ujak Vanja iz glumačke radionice Zlatka Viteza, ruku na srce, toliko je duhovito i Čehovu vjerno "uhvaćen" da se i cijela predstava može prošvercati sa "solažama" njegove kreacije. Vitez tekst izgovara ležeci na krevetu s nogama na uzglavlju, ramena uvukavši i ruke kao šape podigavši kad se od njega očekuje da bude "poslušan" (Vanja i inače ima predobro "pseće srce"), ironično aplaudirajući sugovorniku pljeskanjem po "lopti" svoga trbuha, a gutljaj vode koji ispija da se smiri završava proljevanjem po vlastitoj glavi cijelog vrča. Serebjakova takoder izvanredan Vanja Drach utjelovljuje reumatičnoga, razmaženog i egoističnog Profesora, Vitezov će Vanja gadati jabukama ubranim u vrtu svoga zapuštenog imanja, a

Astrova će zbog Sonje lagano ošamariti i zatim brzo, kao stidljivi dječak, pobjeći. Mnoge vidjeh, ali Vitezov i Magelliev *is the best...*

Nataša Govedić
Pirotehnika u ruci djeteta,
Vjenac, 27.3.1997.

...Daleka od plačljive sentimentalnosti kakva je nekad u predstavama Čehova prevladavala, ali isto tako i podalje od hladne, zatamnjene groteske kakvom je odisaо Višnjik iste ekipe u predvorju DK "Gavelle" - ovo uprizorenje nalazi pravi ton za bogatu komediju uništenih života kakvom se u razmjerima širim od pojedinačnih sudbina iskazuje ova drama. Kao i u Višnjiku prostora za igru je opet "tako mnogo da se u njemu mali čovjek nema snage orijentirati", teatraliziran je zelenilom i rasvjetom proširene pozornice koja traži podignuti glas i smionu gestu, gradeći snažnu ekspresivnost koja nije na štetu uvjerljivosti...

Marija Grgičević
Vrhunski humorizam,
Večernji list, 17.3.1997.

Ujak Vanja odlična je predstava, prožeta znakovitim ozračjem, dinamična, svježa, duhovita (crta koja Magelliju nije uvijek uspijevala), čak s nekoliko antologijskih trenutaka (obračun između Serebjakova i Vojnickog), dok su *Tri sestre* samo zamorni prikaz jednog radikalnog stila koji je prešao u artifijalnost i manirizam...

Boris B. Hrovat
Dva lica jednog redatelja,
Hrvatsko slovo, 21.3.1997.

Zapravo, nema te čehovljanske dramske rečenice kojom se dade izvesti doskočicu a da se bitno ne skrene sa staze i ne zaluta u pustoš. Međutim, Zagrebačko kazalište mladih stiglo je u Split upravo s takvom zalutalom predstavom u kojoj više nije ostalo ni Č od Čehova i koja se može podmetnuti samo neupućenima ili, možda, zlonamjernim sudionicima. Ispalo je, Bože oprosti, kao da su se gosti iz Zagreba naprsto naručili Čehovu i od njega pokušali napraviti budalu za neku sajamsku publiku... I

umjesto da se usredotoči na presudnost riječi, ta režija bježi u samovoljne zornosti, pa joj se može, na primjer, dogoditi da Čehovljeva Sonja svoju najznačajniju rečenicu izgovori punih usta, odnosno s golemlim zalogajem u njima. Tu, zapravo, svatko nešto doslovce gađa, baca ili prevrće kako bi kompenzirao gubitak duhovnosti, pa u cijelom slučaju kao da prijeti nekakva koreodramска opasnost. Tijela su toliko nadmoćna riječima da sve zajedno opasno najavljuje šutnju nakon te silne, nepotrebne galame. Poslije galame se, naime, više nema što reći. Možete vi to, gospodo, gledati i doživjeti kako hoćete, ali Čehov vam neće uvažiti ni jedan jedini argument za pohvalu....

Anatolij Kudrjacev
Osramoćeni Čehov,
Slobodna Dalmacija, 5.12.1997.

FILIP NOLA I ANJA ŠOVAGOVIĆ-DESPOT
FOTOGRAFIJA: SANDRA VITALJIĆ